

OPIKELUHUOLTO- JA OHJAUSUUNNITELMA

29.1.2023 Riitta Moilanen	päivitysmuutokset laki- ja organisaa- tiomuutoksista johtuen

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Opiskeluhuollon kokonaistarve.....	3
3 Opiskeluhuollon kokonaisuus	4
3.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto	4
3.2 Opiskeluhuollon työryhmät	5
4 Yksilökohtainen opiskeluhoolto opiskelijoiden tukena	6
4.1 Opiskeluhuollon palvelut.....	8
4.2 Yhteistyötahot.....	11
4.3 Arkaluontoisten tietojen käsittely	12
4.4 Opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoollon asiakkaana	12
5 Kodin ja koulun välinen yhteistyö	13
6 Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	13
7 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.....	16
8 Toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa.....	18
9 Opiskeluhoitosuunnitelman toteutuminen ja seuranta	18
10 Opinto- ja uraohjaus.....	18
10.1 Ohjaus hakeutumisvaiheessa	19
10.2 Ohjaus opintojen aikana	19
10.3 Ohjaus opintojen päättövaiheessa ja sen jälkeen	20
10.4 Muu tuki opintojen aikana	20
10.5 Ohjauksen ja tuen henkilöstön ydintehtävät ja opiskeluhoollon vastuut.....	21
11 Ohjausta ja opiskelijahuoltoa sääteleviä lakeja ja ohjeistuksia.....	25

1 Johdanto

Saimaan ammattiopisto Sampon (myöhemmin Sampo) opiskeluhoolto- ja ohjaussuunnitelma sisältää ammatillisen koulutuksen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskeluhoillon ja ohjauksen käytänteet. Suunnitelmassa käsitellään lisäksi opiskelijoiden suojaamista väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Suunnitelma perustuu oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin (1287/2013), lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017), asetukseen ammatillisesta koulutuksesta (673/2017), oppivelvollisuuslakiin (1214/2020), lakiin tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020), Suomen perustuslakiin (731/1999), yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014) ja opetushallituksen opiskeluhoillon määräyksiin.

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan opiskelijan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia. Opiskeluhoillon ensisijaisena tarkoituksena on edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä. Tarkoituksena on edistää myös opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä koko oppilaitoksen henkilöstön sekä eri yhteistyötahtojen kesken. Yksilökohtainen opiskeluhoito tarjoaa opiskelijalle opiskeluterveydenhuollon palvelut, opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuen. Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan tarvittaessa tiiviissä yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että tilanteen vaatiessa myös heitä ohjataan eri palvelujen piiriin.

2 Opiskeluhoillon kokonaistarve

Samossa opiskelee ammatillisessa koulutuksessa noin 4000 opiskelijaa. Toimipaikat sijaitsevat Lappeenrannassa, Imatralla ja Ruokolahdella. Sampo on monialainen keskiuuri ammatillinen oppilaitos.

Opetusta toteutetaan yhteensä 60 ammatillisessa tutkinnossa. Ammatillisessa koulutuksessa voi opiskella perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Lisäksi tarjotaan tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA).

Samossa jokainen henkilökuntaan kuuluva tukee ja kannustaa omalla toiminnallaan opiskelijoita opiskeluun. Lisäksi opinto-ohjaajat, erityisopettajat ja henkilöstö osallistuvat opiskeluhoillon toteuttamiseen.

Opiskelijoilla on opiskeluhoollollisen tuen tarvetta mm. opintoihin sitoutumisessa, opiskelutaidoissa, erilaisissa oppimisen pulmissa, elämän- ja arjenhallinnassa, sosiaalisissa haasteissa sekä terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Etelä-Karjalan hyvinvointialue tuottaa Sampolle opiskeluhoillon palvelut, mikä pitää sisällään psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveyden palvelut. Opiskeluhoillon ja opiskeluterveyden palvelut ovat saatavilla oppilaitoksen ja hyvinvointialueen toimipisteissä.

Tuen tarpeen ilmetessä opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti kuraattorin tai psykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä ja kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä. Kuraattori tai psykologi arvioi asian kiireellisyyden yhdessä opiskelijan kanssa. Arviointi voidaan toteuttaa puhelimitse.

3 Opiskeluhuollon kokonaisuus

3.1 Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä työ. Kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien sekä opiskeluhoolltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen koko henkilökunnalla on vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista. Sampon yhteisöllisen toiminnan tavoitteena on tukea opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia. Yhteisöllisyyttä edistetään mm. ryhmäytymisen, tutor- ja opiskelijajakuntatoiminnan sekä erilaisten tapahtumien ja yhteistyöllä kolmannen sektorin kanssa.

Yhteistyötä tehdään monien opiskelijan verkostoon kuuluvien tahojen kanssa esim. huoltajat, opettajat, sosiaalitoimi, nuorisopsykiatria, Kela, seurakunta, nuorisotoimi ja perusopetus. Muiden viranomaisten, mm. poliisin, kanssa tehdään tarvittaessa yhteistyötä. Verkosto kootaan aina opiskelijoiden tai opiskelijaryhmän tarpeiden ja tilanteen mukaan. Oppilaitoksen ja opiskelijan lähipiirin välisen verkostotyön tavoitteena on tukea opiskelijan kasvua ja kehitystä, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta sekä opiskelun etenemistä. Lisäksi huolehditaan siitä, että opiskelija saa tukea terveyteen, turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

3.2 Opiskeluhuollon työryhmät

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseksi on koottu työryhmiä, joilla on sovitut tehtävät.

Toimipistekohtaiset opiskeluhoitoryhmät

- koollekutsujana on sovitut ohjaushenkilöt.
- kokoontuu noin neljä kertaa lukuvuodessa, opiskeluhoitoryhmässä on opiskelijoita, opettajia, ohjaus- ja opiskeluhoollon henkilöstöä.
- ideoi, suunnittelee, kehittää ja järjestää toimipisteen viihtyisyyteen, hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen liittyviä asioita.
- tavoitteena lisätä osallisuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä

Sampon opiskeluhoitoryhmä (ent. Sampon hyvinvointiryhmä)

- vastaa oppilaitoksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.
- työryhmässä on opetuksen, opinto-ohjauksen, erityisen tuen, psykososiaalisten palvelujen ja opiskelijaterveyden edustus.
- puheenjohtajana on ohjauspalveluiden koulutuspäällikkö.
- kokoontuu kaksi kertaa lukuvuodessa

Seurantapalaverit

- tehtävänä on seurata opiskelijaryhmien opintojen edistymistä, todeta toteutuneet pedagogiset tukitoimet ja mahdollinen tarve ohjata opiskeluhoollon yleisellä tasolla, ilman yksilötietoja
- koollekutsuja ja puheenjohtaja on koulutuspäällikkö
- osallistujat vastuuopettaja ja tarvittavat muut opettajat, opinto-ohjaaja, erityisopettaja
- kokoontuu noin neljä kertaa lukuvuodessa.

Varhaisen välittämisen yhtenä keinona ovat koulutusala-kohtaiset seurantapalaverit. Koulutusala toteuttaa seurantapalaverit sillä tavalla, mikä edistää parhaiten opiskelijoiden opintojen etenemistä. Toteutustapa esim. ryhmäkohtainen tai tiimikohtainen palaveri, jossa läsnä ovat vastuuopettaja, tarvittavat opettajat, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja koulutuspäällikkö. Samossa on erillinen ohje opiskelijan opintojen tukemisen käytänteistä. Vastuuopettajilla on käytössään ryhmänsä Wilman työpöytä-näkymä, mistä näkee ryhmäläisten kokonaistilanteen yhdellä sivulla havainnollisesti.

Hyvinvoivan opiskeluryhmän rakentuminen alkaa jo koulutyön ensimmäisinä päivinä. Vastuuopettaja suunnittelee **ryhmäytymisen** yhdessä oman ryhmänsä kanssa. Ryhmäytymisessä huomioidaan alan ominaispiirteet ja opiskelijoiden toivomukset. Ryhmäytymisen tavoitteena on ryhmän ja vastuuopettajan tutustuminen, yhdessä tekeminen ja keskusteleminen. Ryhmäytyminen on prosessi, joka jatkuu koko opiskelujen

ajan ja jota vastuuopettaja tukee matkalla. Tutorit, opinto-ohjaajat, kuraattorit, oppilaitospastorit ja nuorisotyöntekijät voivat myös olla tukena ryhmäytymisessä.

Samossa on käytössä **ryhmäedustajatoiminta**. Ryhmäedustajatoiminnalla lisätään opiskelijoiden osallisuutta ja vaikuttamista opiskeluun liittyvissä asioissa. Opiskelijakunnan ohjaaja kutsuu ryhmäedustajat koolle kaksi kertaa lukuvuoden aikana.

Ryhmäedustaja

- toimii oman ryhmän yhteyshenkilönä oppilaitoksen sisällä sekä tiedottaa ajan-kohtaisista asioista.
- tapaa koulutuspäällikköä pari kertaa lukuvuoden aikana koulutuspäällikön kokoon kutsumissa ryhmäedustajien tapaamisissa.
- osallistuu ryhmäedustajien tapaamisiin sekä mahdollisuuksien mukaan oman toimipisteen yhteisöllisyysryhmän tapaamisiin

Opiskelijakuntatoiminnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunta tapaa oppilaitoksen johtoa muutaman kerran vuodessa, tekee aloitteita opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä järjestää yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia.

Tutorit ohjaavat ja opastavat uusia opiskelijoita, järjestävät oppilaitoksen yhteisiä tilaisuuksia yhdessä henkilökunnan kanssa sekä edustavat ja esittelevät Sampon kouluksia peruskouluissa ja muissa tapahtumissa. Opiskelijat voivat valita tutortoiminnan osaksi opintojaan. Henkilökunnasta valitut tutorohjaajat vastaavat tutoreiden ohjaamisesta.

Kuraattorit, oppilaitospastorit, nuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyö pitävät yhdessä **kahviparkkia** vuoroin eri koulutusaloilla. Kahviparkki on matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa opiskelijat ja henkilöstö voivat käydä juttelemassa ja luoda kontakteja keskenään. Kahviparkissa voi vieraila muitakin asiantuntijoita aina mahdollisuuksien mukaan. Kahviparkin lisäksi kynnyksettömiä kohtaamispaikkoja opiskeluhoito tarjoaa avovastaanotoilla sekä jalkautumalla oppitunneille sovitujen tarpeiden ja toiveiden mukaisesti.

4 Yksilökohtainen opiskeluhoito opiskelijoiden tukena

Opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon, johon voi kuulua Sampon opetus, ohjaus- ja tukihenkilöstön lisäksi:

- opiskeluterveydenhuollon palvelut
- opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut
- monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki.

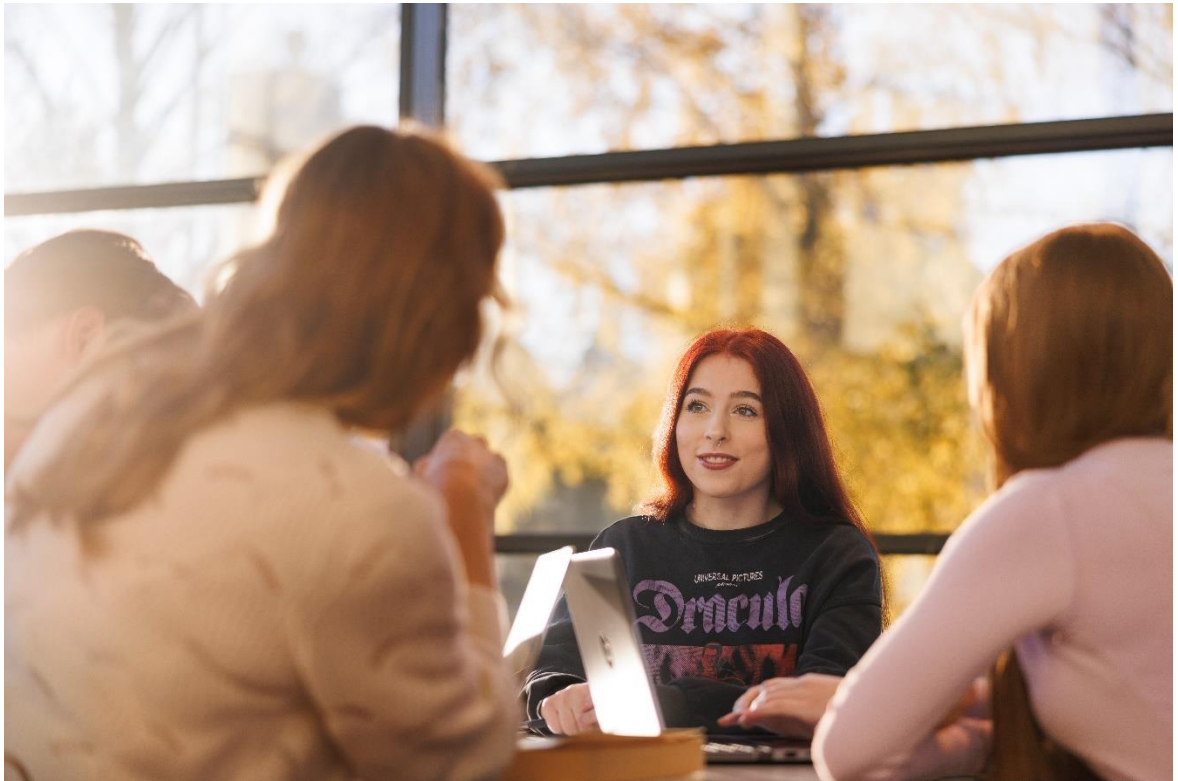
Vastuuopettajan ja oppilaitoksen henkilöstön on tuettava opiskelijaa ja ohjattava hänet tuen tarpeen ilmetessä soveltuviin tukitoimiin ja sovittava jatkotoimenpiteistä. Tarvittavat tukitoimenpiteet selvitetään ja sovitaan keskustellen opiskelijan kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Opiskelija voi tarvita pedagogista ja/tai opiskeluhoollollista tukea. Yksittäisen opiskelijan asioita käsitellään koulun sisäisissä pedagogisissa palaverissa tai tarpeen vaatiessa opiskelijakohtaisessa monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

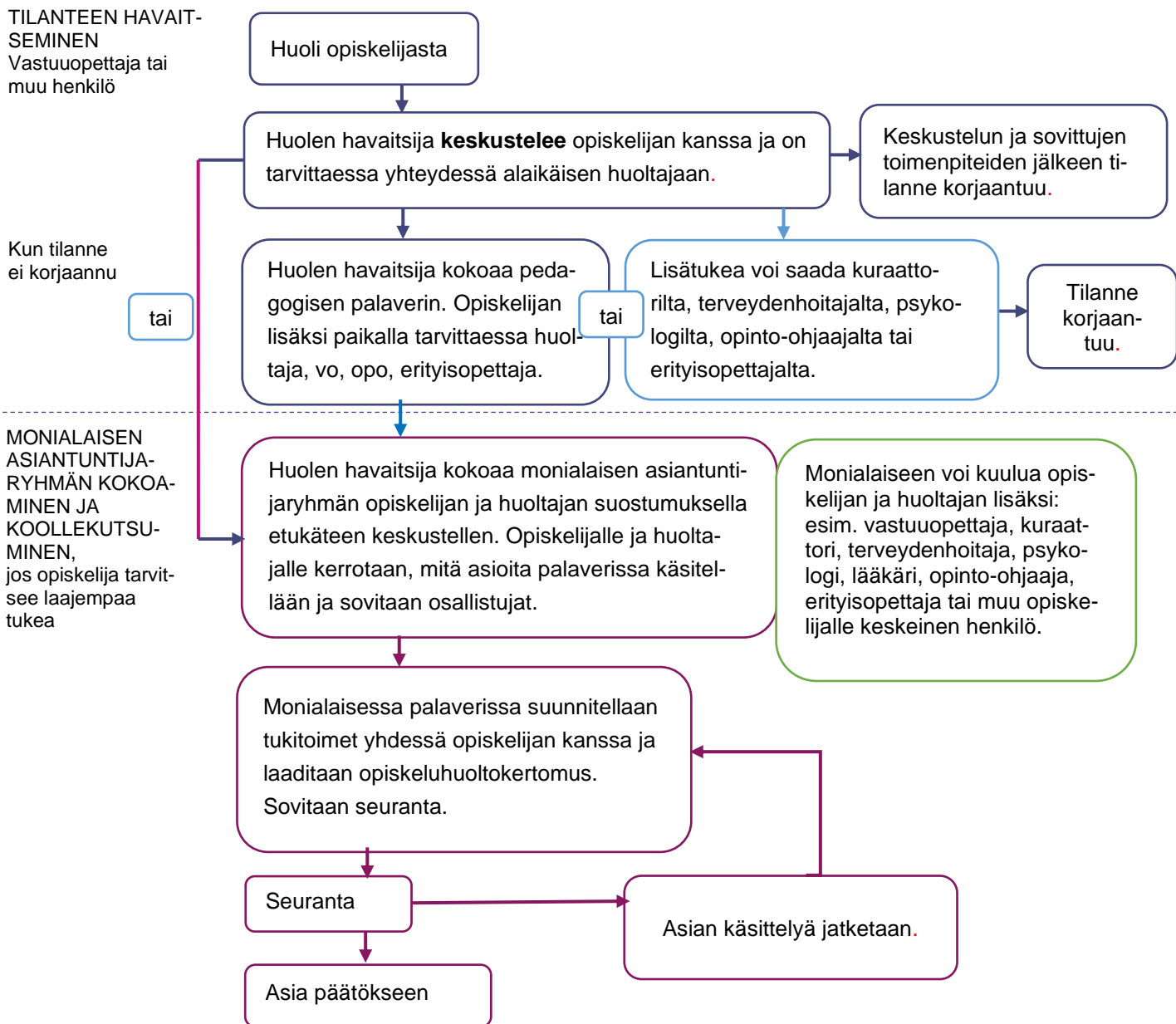
Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan tueksi silloin, kun hänen huolta aiheuttavan tilanteen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri ammattialojen asiantuntijoita. Monialaisen asiantuntijaryhmän kutsuu koolle se henkilö, jolla huoli opiskelijan tilanteesta herää. Monialaisessa asiantuntijaryhmässä on mukana koulutuksen järjestäjän edustaja ja sosiaali- tai terveydenhuollon edustaja opiskelijan ja alakäisen opiskelijan huoltajan lisäksi.

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä. Kirjallinen suostumus kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa.

Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 23 §).

Prosessi opiskelijan tukemisesta

4.1 Opiskeluhuollon palvelut

Etelä-Karjalan hyvinvointialue tuottaa opiskeluhuollon palveluja, jotka koostuvat opiskeluterveydestä ja psykososiaalisesta opiskeluhuollosta (kuraattorit ja psykologit). Henkilöstöön kuuluvat palvelujohdon lisäksi lääkärit, terveydenhoitajat, kuraattorit ja psykologit, seksuaalineuvoja ja rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavat sairaanhoitajat sekä Lappeenrannassa psykiatrinen sairaanhoitaja.

Opiskeluterveyden palveluihin on oikeutettu opiskelijat, jotka ovat tutkintoon johtavassa (ammattillinen perustutkinto, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA), ammattitutkinto tai erikoisammattitutkinto tai niiden osat). Työvoimakoulutuksessa olevalla opiskelijalla on oikeus opiskeluterveydenhuollon palveluihin, jos hän opiskelee

opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetussa oppilaitoksessa ja opintotukeen oikeutetussa koulutuksessa.

Oppivelvolliset, jotka ovat erotettuina määräajaksi kurinpitotoimena, ovat oikeutettuja opiskeluhuollon palveluihin. Asuinkunnan palvelujen piiriin siirtyneet oppivelvolliset eivät ole oikeutettuja opiskeluterveyden palveluihin.

Kuraattori- ja psykologipalvelut kuuluvat kaikille oppivelvollisuuttaan suorittaville, perustutkinto-opiskelijoille, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) opiskelijoille sekä ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa oleville oppisopimusopiskelijoille.

Opiskeluhuollon palveluiden kuuluminen toisella asteella:

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhuolto/opiskeluterveydenhuolto/kenelle-palvelut>

Oppilaitoksen jokaiseen toimipisteeseen on nimetty opiskeluhuollon palvelujen työntekijät. Opiskelijat voivat hakeutua palveluihin Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ohjeistusten mukaan.

Opiskeluhuollon palvelujen tehtävänä on huolehtia kokonaisvaltaisesti opiskelijoiden terveydestä ja hyvinvoinnista. Tämä edellyttää säännöllistä yhteistyötä ja yhteydenpitoa opiskelijan, huoltajien, oppilaitoksen henkilöstön sekä muiden asiantuntijoiden ja läheisten kanssa. Tavoitteena on ylläpitää ja tukea opiskelijan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä tukea opiskelijaa opintojen sujumisessa ja tutkinnon suorittamisessa. Painopiste on ennaltaehkäisevässä työssä. Opiskeluhuollon henkilöstö osallistuu sovitusti Sampon opiskeluhuoltoryhmän työskentelyyn ja oppilaitoksen kriisityöhön sekä toimipisteiden opiskeluhuoltoryhmiin.

Opiskeluhuollon palveluissa kartoitetaan opiskelijoiden terveydentilan ja toimintakyvyn muutoksia sekä niistä mahdollisesti aiheutuvia ongelmia. Tavoitteena on ongelmia aiheuttavien muutosten varhainen tunnistaminen ja tilannetta korjaavien toimenpiteiden suunnitelmallinen käynnistäminen. Tarvittaessa opiskelija ohjataan tarvitsemansa erikoisalalan hoidon piiriin.

Opiskelukykyyn vaikuttavan sairauden tai muun sairauden vaatiman hoidon tai lääkeytyksen järjestäminen arvioidaan opiskeluterveydessä yksilöllisen tarpeen mukaan. Eri-tyisruokavalion järjestämiseksi opiskelijan on täytettävä erityisruokavaliolomake (opiskelijoiden intrassa) ja toimitettava opiskelijaravintolaan.

Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalvelut

Opiskeluterveyden ei-kiireelliset sairaanhoito palvelut ajanvaruksella numerosta 05 352 7260 ma-pe 7-20.

Kiireellisissä hoitoa vaativissa asioissa ota yhteys hyvinvointialueen päivystysavun numeroon 116 117.

Peruuttamattomalta terveydenhuolto/ajanvaraus peritään 18 vuotta täyttäneiltä sakkomaksu.

<https://www.ekhva.fi/wp-content/uploads/2022/12/Asiakasmaksut-1.1.2023-hinnasto-EKHVA-hallitus-20.12.22-.pdf>

Opiskeluterveys

Terveydenhoitaja

- hoidontarpeen arviointi ja tarvittava jatko-ohjaus
- opiskelijoiden lakisääteiset terveystarkastukset ensimmäisen tai toisen opiskeluvuoden aikana
- kutsuntatarkastukset kutsunnanalaisille
- terveystarkastukset ja ohjaus (esim. ravitsemus, ehkäisy)
- ensiapu- ja kriisityö
- tiivis yhteistyö opiskelijoiden asioissa eri toimijoiden kanssa
- terveellisen, turvallisen ja hyvinvoivan opiskeluyhteisön ylläpitäminen ja kehittäminen sekä lakisääteisten, moniammatillisten terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten koordinointi kolmen vuoden välein ja vuosittaisten seurantapalaverien järjestäminen
- osallistuu monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn, tarvittaessa toimii koollekutsujana
- osallistuu oppilaitoksen yhteisölliseen hyvinvointityöhön ja sen kehittämiseen
- terveydenhoitajien edustaja Sampon opiskeluhuoltoryhmän jäsenenä

Lääkäri

- terveystarkastukset (ensimmäisen vuoden) opiskelijoille tarpeen mukaan
- kutsuntatarkastukset kutsunnanalaisille
- sairauksien arviointi, hoito ja tarvittaessa jatkohoitoon ohjaus
- osallistuu tarvittaessa yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn

Psykososiaalinen opiskeluhuolto

Kuraattori

- tukee opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelumotivaatiota
- on oppilaitoksen sosiaalialan asiantuntija
- osallistuu oppilaitoksen yhteisölliseen hyvinvointityöhön ja sen kehittämiseen
- toimii moniammatillisessa yhteistyössä oppilaitoksen sisäisten ja ulkoisten verkostojen kanssa yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon osalta
- kutsuu tarvittaessa koolle yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän ja osallistuu asiantuntijaryhmiin
- tukee keskeytysuhan alla olevia opiskelijoita ja koulupudokkaita
- kuraattorien edustaja toimii Sampon opiskeluhuoltoryhmän jäsenenä

Psykologi

- tunne-elämään ja mielenterveyteen liittyvien asioiden selvittely ja tuki
- keskusteluapu ammatilliseen suuntautumiseen liittyvissä kysymyksissä
- tarvittaessa oppimisvaikeustutkimukset
- työskentely opiskelijoiden ja heidän perheidensä kanssa
- osallistuu tarvittaessa yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyyn, tarvittaessa toimii koollekutsujana
- osallistuu oppilaitoksen yhteisölliseen hyvinvointityöhön ja sen kehittämiseen
- konsultoi tarvittaessa oppilaitoksen työntekijöitä psyykkiseen kehitykseen ja hyvinvoinnin tukemiseen liittyvissä asioissa

Vastaava kuraattori

- antaa tarvittaessa sosiaalityön erityisosaamiseen liittyvää konsultaatiota

Toimintayksikön esimies, opiskeluhuollon palvelut 2. aste

- toimii kuraattoreiden, psykologien ja terveydenhoitajien esimiehenä
- vastaa opiskeluhuollon palvelujen järjestämisestä opiskelijoille
- osallistuu Sampon opiskeluhooltoryhmään ja sisäilmatyöryhmään sekä hyvinvointialue-Sampo yhteistyöpalavereihin

Opiskeluhuollon yhteystiedot löytyvät www.edusampo.fi ja ekhva.fi/hyvinvointialue sivuilta.

4.2 Yhteistyötahot

Lastensuojelu

Lastensuojelulla on tarkoitus turvata nuoren oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Opetustoimen henkilöllä on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus, jos he huomaavat lapsen terveyden tai kehityksen olevan vaarassa. Ilmoitusvelvollisuus menee ammatillisen koulutuksen salassapitosäännösten edelle. Ilmoitus tehdään sähköisesti hyvinvointialueelle nuoren asuinkunnan mukaan (Lastensuojelulaki 417/2007, 25 §). Kuraattori avustaa tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen tekemisessä. Lastensuojeluilmoituksella varmistat, että perhe ja nuori saa tarvitsemaansa tukea riittävän ajoissa. Ehkäisevä lastensuojelu ja varhainen tuki ovat ensisijaisen tärkeitä.

Etsivä nuorisotyö (ei oppivelvolliset)

Ammattiopisto tekee yhteistyötä etsivän nuorisotyöntekijöiden kanssa. Nuorisolaki (639/2010) velvoittaa koulutuksen järjestäjää luovuttamaan tiedot kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten alle 29-vuotiaasta nuoresta, joka keskeyttää (=eroaa) opinnot ammatillisessa koulutuksessa.

- <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Nuorten-palvelut/Etsiva-nuorisotyö>
- <https://www.imatra.fi/etsiv%C3%A4nuorisoty%C3%B6>
- <https://www.ruokolahti.fi/suomeksi/Vapaa-aika/Nuoriso/Etsiva-nuorisotyö>

Oppivelvollisten osalta ei ole tietojen luovutusvelvollisuutta etsivälle nuorisotyölle. Kun oppivelvollisen oppivelvollisuus keskeytyy, niin siitä tulee ilmoittaa oppivelvollisen asuinkunnalle. Ilmoitus tehdään Valpas-palvelujärjestelmään. Kunnat nimeävät yhteyshenkilön, jolla on ohjaus- ja valvontavastuu.

Seurakuntien oppilaitostyö

Seurakuntien nimetyt oppilaitospastorit ja nuorisotyöntekijät ovat kaikkien opiskelijoiden käytettävissä sielunhoidollisissa ja muissa erityiskysymyksissä. Oppilaitospastorit päivystävät oppilaitoksissa, osallistuvat opiskelijoiden ja henkilöstön eri tapahtumiin esim. ryhmäytymispäiviin ja lukukauden päätöskirkkoihin.

[Lappeenrannassa ja Imatralla toisen asteen oppilaitoksissa toimii oppilaitospastori.](#)

Oppilaitospastori on käytettävissä tukemaan oppilaitoksen opiskelijoita, ryhmiä, yhteisöllisyyttä ja henkilökuntaa. Hän osallistuu pyydettyä myös opetuksen yhteydessä keskusteluihin, joissa käsitellään etiikkaa, ihmissuhdeasioita, arvoja tai suvaitsevaisuutta. Oppilaitospastorilla on erityisosaamista kriisityössä ja uskonnollisissa kysymyksissä.

Ohjaamo

Ohjaamosta saa apua työhön ja työnhakuun, opiskeluun, asuntoihin, raha-asioihin ja moniin muihin elämään liittyvissä pohdinnoissa.

- <https://www.lappeenranta.fi/fi/Palvelut/Nuorten-palvelut/Ohjaamo-Lappeenranta>
- <https://www.imatra.fi/ohjaamo>

Mielenterveys- ja päihdepalvelut täysikäisille MTTP

Äkillisessä hoidontarpeessa voi hakeutua mielenterveys- ja päihdepäivystykseen. Mielenterveysongelmissa voi ottaa yhteyttä mielenterveystyön neuvontapuhelimeen.

Perheneuvonta ja nuorten apu alle 18-vuotiaille

Perheneuvonta ja nuorten apu -työryhmä toimii Lasten ja nuorten talossa. Palvelu tarjoaa Etelä-Karjalan hyvinvointialueen lapsille, nuorille ja perheille keskusteluapua erilaisissa huolissa, elämän kriiseissä sekä kasvun ja kehityksen haasteissa.

Työ- ja elinkeinopalvelutoimistot (TE-palvelut)

Työvoiman palvelukeskus (TYP)

SaimaanVirta ry

Laptuote

4.3 Arkaluontoisten tietojen käsittely

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017,107 §) säätelee arkaluontoisten tietojen käsittelyä. Lain mukaan opiskelijaksi pyrkivän ja opiskelijan terveydentilaa koskevia 40, 81, 83 ja 84 §:n mukaisia tietoja saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskelijaksi ottamisesta, opiskeluoikeuden palauttamisesta tai kurinpidosta taikka lausuntoja mainituista asioista. Tutkintokoulutuksen rikosrekisteriotetta koskevaa 82 §:n mukaista tietoa saavat käsitellä vain ne, jotka valmistelevat tai tekevät päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta. Muilta osin henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999) ja EU:n yleistä tietosuojasetusta (GDPR). Tietojen käsittelyssä, säilyttämisessä ja luovuttamisessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit sekä opiskeluterveys kirjaavat kaikki yksilötaapaamiset potilas- ja asiakasrekistereihin. Samassa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi (monialainen asiantuntijaryhmä) tarpeelliset tiedot kirjataan Wilman opiskeluhoitokertomukseen. Kaikkia opiskeluhuollon toimijoita koskee vaitiolovelvollisuus.

4.4 Opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhoollon asiakkaana

Opiskelijan asema perustuu oppilas- ja opiskeluhoitolaakiin (1287/2013, 18 §, 19 §). Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajiensa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti.

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoitoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

Asian käsittely yksittäisen opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumukseen.

5 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Yhteys kodin ja koulun välille pyritään rakentamaan heti opintojen alkuvaiheessa. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden huoltajille järjestetään vanhempainilta, jossa käydään läpi opintoihin liittyviä asioita sekä tutustutaan henkilökunnan ja huoltajien kesken. Vastuopettajat ja ohjaushenkilöstö pitävät tarvittaessa yhteyttä alaikäisen opiskelijan huoltajiin opintojen ajan sekä järjestävät tapaamisia tarpeen mukaan. Yhteydenpidon välineenä Samossa on Wilma-huoltajaliittymä.

Opintojen alkaessa opiskelija täyttää sähköisesti Wilmaan yhteystietonsa sekä huoltajien ja/tai muun yhteyshenkilön yhteystiedot. Vastuopettaja käy opiskelijan kanssa opintojen alussa ohjauskeskustelun, jossa laaditaan Wilmaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Ohjauskeskusteluja käydään säännöllisesti opintojen aikana. Opiskelija ja huoltajat voivat seurata opintojen etenemistä Wilmassa.

Aloittavien ryhmien opiskelijoille järjestetään syksyn alussa Starttipäivät, jossa heidät perehdytetään Sampon käytänteisiin. Opiskelijat saavat myös Sampon ”me olemme apuna”-lehtisen, josta löytyvät kaikki tärkeimmät opiskelijan opintoihin, opintojen ohjaukseen ja –tukeen liittyvien henkilöiden sekä opiskeluhuollon palveluiden yhteystiedot, ja kuvaukset henkilöiden toimenkuvista opiskelijan tukena.

Vanhempien/huoltajan vastuu lapsensa kasvusta, kehityksestä, koulutuksesta ja hyvinvoinnista on ensisijainen ja jatkuu 18 ikävuoteen asti, taloudellinen vastuu jatkuu 20 ikävuoteen asti. Opiskeluhuollon yhteistyöverkosto auttaa tarvittaessa perheitä opiskelijoiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia koskevilla kysymyksillä. Kun opiskelija täyttää 18 vuotta, hän voi sallia Wilma-huoltajaliittymän käytön jatkumisen. Oppilaitoksen henkilökunta ei saa keskustella täysi-ikäisen opiskelijan asioista huoltajien kanssa, ellei opiskelija ole antanut siihen lupaa.

Oppivelvollisuuslain mukaisesti oppivelvollisuuttaan suorittavien opiskelijoiden opintojen tulee edistyä HOKS:n mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän on seurattava opintojen edistymistä, tukitoimien riittävyyttä ja ohjattava opiskelija tarvittaessa tarkoituksenmukaisten palvelujen (sosiaali- ja terveyspalvelut, nuorisopalvelut, kuntoutuspalvelut) piiriin. Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus ilmoittaa huoltajalle, jos oppivelvollisen opinnot eivät edisty riittävästi. Huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuutensa.

6 Opiskelijoiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Sampon järjestyssäännöissä (vhp Rehtorin päätös 28.6.2022, 48 §) on määritelty tavat toimia siten, että taataan tasa-arvo sekä henkisesti ja fyysisesti turvallinen opiskeluympäristö kaikille. Järjestyssääntörikkomuksista (esim. aggressiivinen käyttäytyminen tai opetuksen häirintä) on koulutuksen järjestäjällä oikeus määrätä kurinpitotoimia.

Väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteiden selvittelyssä otetaan huomioon kaikki osapuolet. Osapuolten kanssa keskustellaan ja kuullaan heidän näkemyksensä. Tapahtuneesta tiedotetaan aina alaikäisen opiskelijan huoltajille. Huoltajille asian ilmoittaa ensisijaisesti vastuupettaja.

Epäasiallisella kohtelulla tarkoitetaan häirintää, kiusaamista ja muuta epäasiallista käytöstä. Kiusaamiseksi katsotaan sellainen toiminta, joka on toistuvaa ja tietoista pahan mielen aiheuttamista toisille sanallisesti, fyysisesti tai epäsuorasti. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, pilkkaamista tai ryhmän ulkopuolelle eristämistä. Jokaisella opiskelijalla on oikeus turvalliseen ja hyvinvointia edistävään opiskeluympäristöön. Jokainen opiskelija ja henkilökuntaan kuuluva on vastuussa omalla toiminnallaan ja esimerkillään ammattipiston turvallisuudesta ja hyvinvointia edistävästä oppimis- ja työympäristöstä. Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

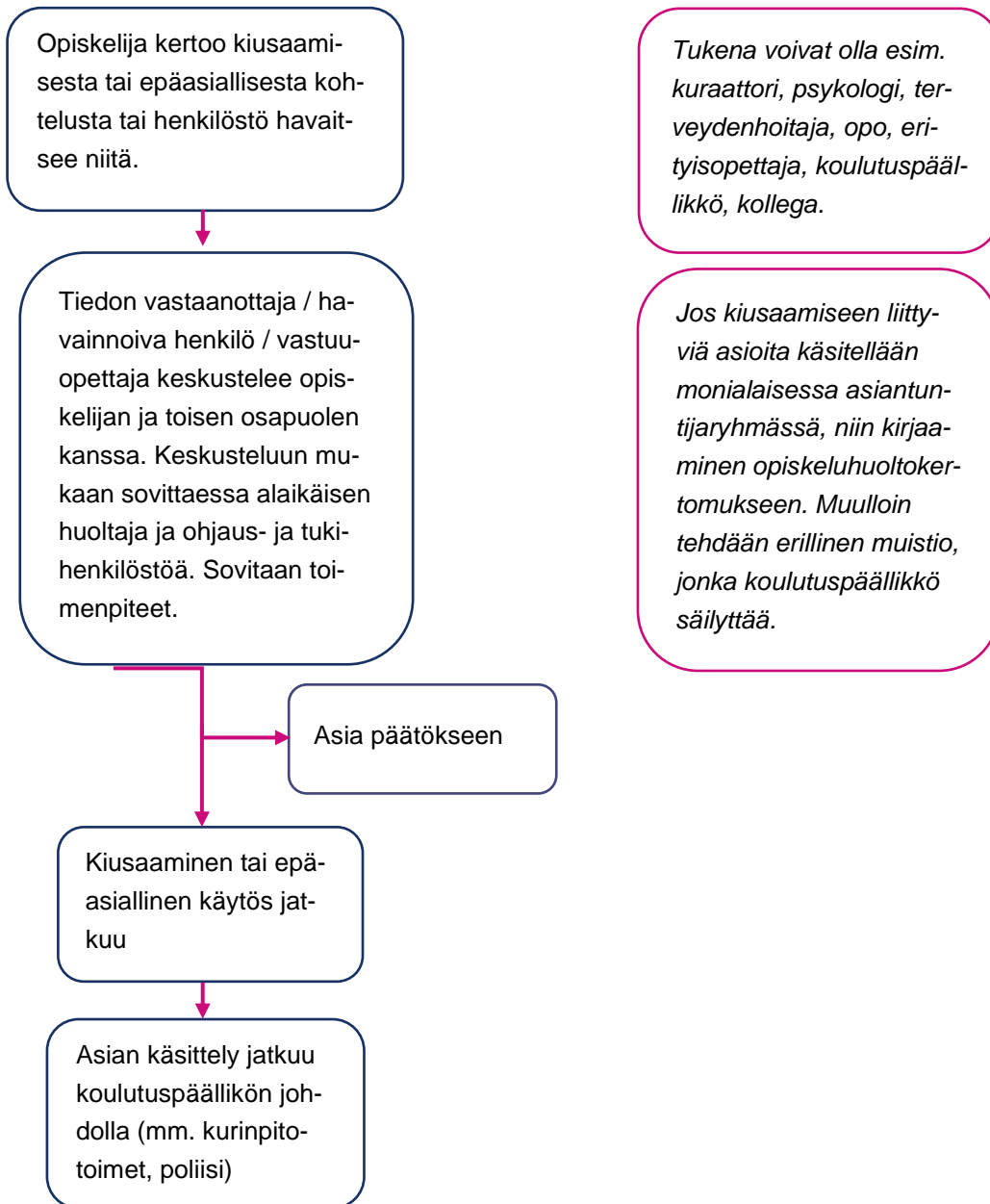
Huomattuaan kiusaamista jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on [velvollisuus puuttua siihen välittömästi](#). Kiusaamisen selvittelyyn pyydetään tarvittaessa avuksi opiskeluhoitohenkilöstöä, vastuupettaja tai koulutuspäällikkö. Kiusaamistapaukset ilmoitetaan aina kuraattorille. Kuraattori voi toimia kiusaamistilanteiden selvittelyssä sekä henkilöstön että opiskelijan tukena.

Jokaisella opiskelijalla ja henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen. Väkivaltainen ja aggressiivinen käyttäytyminen on ehdottomasti kiellettyä, ja henkilökunnalla on velvollisuus puuttua siihen. Kaikki fyysiset väkivaltatapaukset käsitellään ja ilmoitetaan poliisille. On tärkeää, että poliisi saa väkivaltaepäilyyn liittyvät tiedot suoraan siltä henkilöltä, jolla on eniten ensi käden tietoa tapahtumista. Aggressiivisesti käyttäytyvälle tai väkivallan kohteeksi joutuneelle opiskelijalle on hyvä tarjota myöhemmässä vaiheessa kuraattorin, psykologin tai terveydenhoitajan palveluita. Väkivaltatilanteiden aiheuttama akuutti hoidontarve ohjautuu Etelä-Karjalan hyvinvointialueen päivystyksellisiin palveluihin. Kaakkois-Suomen poliisilaitos on laatinut [ohjeistuksen kouluille kouluissa tapahtuvien lainvastaisten tekojen varalle](#).

Sukupuoleen perustuva häirintä ja ahdistelu ovat kiellettyjä. Sukupuolinen häirintä ja ahdistelu määritellään yksipuoliseksi fyysiseksi tai sanalliseksi käyttäytymiseksi, joka on aina kohteelle vastentahtoista tai ei-toivottua. Huomattuaan häirintää jokaisella henkilökuntaan kuuluvalla on velvollisuus puuttua siihen välittömästi. Opiskelijan tulee ilmoittaa häirinnästä vastuupettajalle tai opiskelijahuoltohenkilöstölle. [Lisätietoja](#).

[Ohjeet opiskelijoille seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja siihen puuttuminen](#)

Prosessi kiusaamiseen ja epäasialliseen kohteluun puuttumisesta

7 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään, saada palveluita ja edetä työuralla. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat ensi sijassa ihmisarvon kunnioittamista ja yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta.

Tasa-arvo tarkoittaa jokaisen ihmisen yhtäläisiä mahdollisuuksia tehdä valintoja, opiskella, kehittyä työssään sekä tulla kohdelluksi ja palkituksi opiskelussaan ja työssään ilman asenteellisia tai rakenteellisia rajoituksia, jotka johtuvat sukupuolesta, iästä, kansalaisuudesta, vakaumuksesta tai muusta henkilöön liittyvästä seikasta. **Yhdenvertaisuus** perustuu Suomen perustuslakiin (731/1999), jonka mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaan, jokaisella kansalaisella on tasavertainen oikeus saada edellytystensä mukaista koulutusta.

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) velvoittaa opettajia ja ohjaajia toimimaan niin, että opiskelijalla on mahdollisuus saavuttaa koulutusalan ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija on oikeutettu henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka edistää hänen ammatillista kehittymistä.

Samossa yhdenvertaisuuden lähtökohtana on yksilöiden yhdenvertainen kohtelu ja tasa-arvo. Yhdenvertaisessa ja tasa-arvoisessa työ- ja opiskeluympäristössä kaikilla on oikeus työskennellä ilman syrjintää ja häirintää (tasa-arvolaki 609/1986, yhdenvertaisuuslaki 1325/2014). Syrjintä on kiellettyä sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn kuten iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tms. perusteella.

Syrjinnällä tarkoitetaan tekoa, joka asettaa yksilön tai kokonaisen ryhmän eriarvoiseen asemaan jonkin heidän piirteensä vuoksi ilman hyväksyttävää syytä. Kiellettyä syrjintää on myös henkilön asettaminen sukupuolen perusteella muita epäedullisempaan asemaan muun muassa opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä tai opintosuoritusten arvioinnissa.

Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävät toimenpiteet

Samossa huomiota kiinnitetään yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseen opetuksen ja ohjauksen käytännön toteutuksessa. Kaikkien toimijoiden on huolehdittava siitä, että opiskelijat voivat opiskella yhdenmukaisesti henkilökohtaisista ominaisuuksistaan huolimatta. Kaikkien opiskelijoiden on voitava hyötyä samanarvoisesti koulukseen liittyvistä toiminnoista ja järjestelyistä.

Opiskelijoita ja oppilaitosyhteisön muita jäseniä on kohdeltava yksilöinä – ilman heidän taustaansa koskevia oletuksia. Moninaisuuden huomioon ottaminen tarkoittaa, että kehtään ei kategorisoida esimerkiksi hänen taustaansa yhdistettävien stereotyyppien kautta. Moninaisuudelle on tärkeää antaa tilaa kielenkäytössä, viestinnässä, visuaalisissa materiaaleissa ja tilaratkaisuissa.

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijavalinta tehdään ammatillisen oppilaitoksen valintaperusteiden mukaisesti. Sampon koulutuksiin voivat hakeutua kaikki sukupuolesta, etnisestä taustasta, iästä, kielestä, uskonnosta tai henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta. Soveltuvuuskokeet ja -haastattelut laaditaan ja toteutetaan siten, että ne ovat tasapuolisia kaikille.

Markkinointi- ja tiedotusmateriaaleissa käytetään tekstejä ja kuvia, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja kannustavat hakeutumaan eri aloille oman kiinnostuksen mukaan. Sampo näyttäytyy sosiaalisessa mediassa nykyaikaisena koulutuksen järjestäjänä.

Opiskeluympäristö

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017). Turvallinen opiskeluympäristö koostuu psyykkisistä, sosiaalisista ja fyysisistä tekijöistä. Sampo on esteetön oppimisympäristö kaikille opiskelijoille kansalaisuudesta, sukupuolesta tai vakaumuksesta riippumatta. Fyysisesti esteettömiä oppimisympäristöjä Samossa ovat Armilankatu 40 ja Pohjolankatu 10. Kaikissa uusissa rakennusprojekteissa otetaan huomioon esteettömyys.

Opetuksen järjestäminen

Samossa keneenkään ei saa kohdistaa loukkaavaa kohtelua, eikä keneenkään tule hyväksyä itseään loukkaavaa kohtelua. Henkilöstön on huolehdittava siitä, että opiskelijat eivät joudu syrjinnän tai häirinnän kohteeksi. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvonäkökulma olisi suositeltavaa huomioida opetuksen ja oppimateriaalin valmistelussa. Opetusta ei saa toteuttaa eikä oppimateriaalia saa käyttää ennakkoluulojen ja kaavamaisen perhe- ja työelämää koskevien sukupuoliroolien ja -jakojen luomiseen tai ylläpitämiseen.

Arviointi

Opiskelijoiden opintosuorituksia arvioidaan voimassa olevien määräysten ja ohjeiden mukaisesti todellisen osaamisen perusteella. Arviointiin saa vaikuttaa vain sellaiset asiat, jotka on kuvattu tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksissa, tutkinnon perusteissa ja arvioinnin toteutussuunnitelmissa. Arvioinnin tulee olla oikeudenmukaista, sukupuolten tasa-arvoon ja monipuolisiin arviointimenetelmiin perustuvaa. Arvioinnin tasa-arvoisuutta parannetaan perehtymällä oman alan tutkinnon/koulutuksen perusteisiin sekä tiedottamalla opiskelijoille tutkinnon/koulutuksen toteuttamisesta, tavoitteista

ja arvioinnista. Opettajien tulee varmistaa, että myös työssäoppimisen ohjaajat ja näyttöjen vastaanottajat tuntevat arviointimääräykset ja ohjeet sekä ymmärtävät yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon merkityksen opiskelijan arvioinnissa.

Samossa opiskelijoiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioita kehitetään Sampon hyvinvointitiimissä, jossa on henkilöstöä ja opiskelijoita. Sampon verkkosivuille on osio, johon on koottu tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvää tietoa. Samossa toteutetaan yhdenvertaisuuteen liittyviä kyselyitä noin kahden vuoden välein.

8 Toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa

Opiskelijan kohdatessa äkillisen kriisin, uhka- tai vaaratilanteen hänen tulee ottaa yhteyttä oppilaitoksen henkilökuntaan. Henkilökunta toimii Sampon kriisitoimintaohjeen mukaan. Häätatilanteessa soimitaan hätänumeroon 112.

Samossa on laadittu turvallisen oppimisympäristön toteuttamiseen liittyvät kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat, joihin on kirjattu yksityiskohtaiset toimenpiteet erilaisissa vaaratilanteissa. Vuosittain tehdään pelastautumisharjoituksia ja turvallisuuskävelyjä. Koulutusaloilla käydään läpi ammattialakohtaiset työturvallisuusmääräykset ja toimipistekohtaiset pelastautumissuunnitelmat. Opiskelijoiden pelastautumissuunnitelma löytyy Wilmasta.

9 Opiskeluhoitosuunnitelman toteutuminen ja seuranta

Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain opiskelijoilta ja eri yhteistyötahoilta saadun palautteen perusteella. Toimipistekohtaisten opiskelijahuolto-ryhmien edustajat raportoivat vuosittain käytänteiden toteutumisesta Sampon opiskeluhoitoryhmälle. Samossa seurataan opiskelijoiden keskeyttämistä ja läpäisyastetta säännöllisesti. Tavoitteena on keskeytysten ennaltaehkäisy ja läpäisyn tehostaminen.

Opiskeluhoillon toteutumista arvioidaan hyvinvointiprofiiliin, kouluterveyskyselyjen ja muiden kyselyjen ja palautteiden tulosten perusteella. Opiskelijoille, huoltajille, oppilaitoksen henkilökunnalle ja tarvittaville muille tahoille tiedotetaan kouluterveyskyselyiden ja muiden kyselyiden tuloksista. Opiskelijoille, henkilöstölle ja huoltajille on annettu mahdollisuus kommentoida opiskeluhoito- ja ohjaussuunnitelman sisältöä päivitysten yhteydessä.

10 Opinto- ja uraohjaus

Ohjauksella edistetään opiskelijoiden yksilöllisten tavoitteiden toteutumista valinnaisuuden, joustavuuden ja monimuotoisten opetusjärjestelyjen avulla. Ohjaustoimintaan osallistuvat kaikki oppilaitoksen opettajat sekä koko henkilöstö. Opiskelijan lähimpänä tukena on vastuupettaja.

Opinto-ohjauksella tuetaan oppimista ja opiskelijan ammatillista kasvua opintojen eri vaiheissa. Ohjauksella autetaan opiskelijaa tekemään opintoihinsa liittyviä valintoja. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy vähitellen itsenäisesti tekemään valintoja ja arvioimaan valintojensa merkitystä oman ammattiuran suunnittelussa.

Opinto-ohjaajalla on päävastuu vastuualueensa ohjauksen suunnittelusta, toteuttamisesta ja kehittämisestä. Opinto-ohjauksen onnistumiseksi tehdään yhteistyötä opiskelijoiden, huoltajien, vastuuolettajien sekä oppilaitoksen muiden sisäisten ja ulkoisten verkostojen kanssa. Uraopinto-ohjaajat ja opinto-ohjaajat antavat ohjausta hakeutumisvaiheessa ja tukevat onnistumista ammatinvalinnassa. Uraopinto-ohjaajilla on päävastuu yhteistyöstä peruskoulujen, korkeakoulujen, työelämän, TE-palvelujen kanssa.

Opinto-ohjauksen tavoitteena on:

- ohjata ja tukea opintojen suunnittelussa
- tukea ja ohjata yksilöllisten opintopolkujen toteutumisessa
- edistää opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista
- ehkäistä opintojen keskeyttämistä
- rohkaista hakeutumaan tarvittavan tuen piiriin
- antaa riittävästi tietoa koulutuksesta, työelämästä, yrittäjyydestä ja ammasteista
- tukea elämään, koulutukseen ja uravalintoihin liittyvissä päätöksissä
- edistää työllistymistä
- tukea jatko-opintoihin hakeutumista.

Samossa voi suorittaa kaikilla aloilla kaksoistutkinnon kolmessa vuodessa. Tällöin opiskellaan samanaikaisesti ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto. Opinto-ohjelma ja toimintaedellytykset suunnitellaan yhteistyössä lukioiden, kaksoistutkinnon opinto-ohjaajien ja alojen koulutuspäälliköiden kanssa.

10.1 Ohjaus hakeutumisvaiheessa

Koulutukseen voi hakeutua yhteishaussa ja jatkuvassa haussa. Tiedottamisen ja neuvonnan tavoitteena on ohjata hakijat sopivaan koulutukseen. Ohjauksen ja hakijoiden päätöksenteon tueksi tehdään vuosittain Hakijan opas sekä jatkuvasti päivitettävät Sampon nettisivut eri koulutusvaihtoehtoista. Hakijan on mahdollista saada hakeutumisvaiheessa tietoa, ohjausta ja neuvontaa uraopinto-ohjaajilta.

Hakeutumisvaiheessa tehdään yhteistyötä peruskoulujen, huoltajien, lukioiden, työvoimahallinnon ja muiden sidosryhmien kanssa. Peruskoulujen kanssa tehtävä yhteistyö on ammatinvalinnassa tukemista ja markkinointitapahtumien järjestämistä (mm. kaksikerrot).

10.2 Ohjaus opintojen aikana

Opintojen alkuvaiheessa vastuuolettaja käy jokaisen opiskelijan kanssa keskustelun, jossa laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Vastuuolettaja seuraa HOKS:n toteutumista sekä päivittää sitä säännöllisesti opiskelun aikana yhdessä opiskelijan kanssa.

HOKSissa määritellään:

- Suoritettava tutkinto/koulutus ja noudatettavat tutkinnon/koulutuksen perusteet, mahdollinen osaamisala ja tutkinnon/koulutuksen osat
- Tutkinnon/koulutuksen suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen
- Tarvittava ohjaus ja tuki
- Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot
- Työpaikalla järjestettävän osaamisen hankkiminen

- Opiskelijan ura- /jatkosuunnitelmat

Opinto-ohjaajat pitävät aloittavissa tutkintoon johtavissa ryhmissä opotunnin, jossa esitellään ohjaus- ja tukipalvelut ja annetaan opiskeluvinkkejä. Opiskelijoille järjestetään opintojen aikana ohjaustunteja, joissa käsitellään opiskeluun, hyvinvointiin, opintojen etenemiseen ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyviä asioita. Ohjaus- ja opiskeluhuollon henkilöstö vieraillee oppitunneilla mahdollisuuksien mukaan pitkin lukuvuotta.

Opintojen edetessä laaditaan näyttösuunnitelmat opettajien ohjauksessa sekä ohjataan opiskelijaa osaamisalan valinnoissa. Opiskelijoiden työllistymistä, intoa yrittäjyyteen, jatko-opintoihin ja kansainvälisyyteen tuetaan koko opiskelun ajan työpaikalla tapahtuvan oppimisen sekä erilaisten projektiopintojen avulla. Vastuupettaja seuraa opintojen etenemistä jatkuvasti, ja tarvittaessa opiskelija ohjataan eri tukitoimien piiriin. Alaikäisten opiskelijoiden kohdalla ollaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa yhteydessä huoltajiin ongelmien ilmaantuessa. Ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija oppii itse ottamaan vastuuta omista opinnoistaan ja valinnoistaan voimavarojensa mukaan sekä arvioimaan omaa toimintaansa ja tuotoksiaan. Opiskelijaa kannustetaan antamalla positiivista palautetta.

Opiskelijat kehittävät uraohjaustaitojaan suorittamalla opiskelu- ja urasuunnitteluvaiheet verkkokurssin. Osana urasuunnittelua opiskelija työstää urasuunnitelmaa yhdessä opettajan kanssa opintojen aikana. Uraohjaustaidoilla pyritään tukemaan opiskelijaa tekemään itsenäisiä valintoja ja päätöksiä opinnoissa, ammatinvalinnassa, jatko-opinnoissa ja työllistymisessä.

Opintojen toisena vuonna järjestetään jatko-opintoinfo, jossa on eri korkeakoulujen ja muiden koulutuksen järjestäjien edustajia esittelemässä jatko-opintovaihtoehtoja.

10.3 Ohjaus opintojen päättövaiheessa ja sen jälkeen

Opintojen päättövaiheen ohjauksen painopisteenä on jatko-opintoihin, työllistymiseen, yrittäjyyteen ja kansainvälisyyteen liittyvät asiat. Tavoitteena on, että opiskelija osaa tehdä koulutusta, elämänuraa ja unelmiaan koskevia valintoja ja ratkaisuja itsenäisesti, tavoitteellisesti ja yhteiskuntavastuullisesti.

Opintojen loppuvaiheessa opinto-ohjaajat pitävät ryhmäohjauksen jatko-opintoihin ja työllistymiseen ja työnhakuun liittyen.

10.4 Muu tuki opintojen aikana

Erityinen tuki

Opinnoissa on mahdollisuus saada erityistä tukea. Erityisen tuen tarve voi tulla tiedoksi oppilaitokselle jo heti opiskelijan opintojen alussa tai sen tarve voidaan havaita myöhemmin opintojen aikana. Erityisen tuen tarvetta pyritään kartoittamaan päätoimisten erityisopettajien toimesta heti opintojen alussa oppivelvollisesta opiskelijasta peruskouluista saadun niveltiedon pohjalta. Aikuisopiskelijoiden kohdalla tieto tulee yleensä opiskelijan itse kertomana ja/tai aikuisen verkostojen kautta. Osassa yhteisen tutkimuksen osan oppiaineita pidetään myös lähtötasokartoituksia, jotka antavat tietoa opiskelijan lähtötasosta ja mahdollisesta tuen tarpeesta kyseisessä oppiaineessa. Opintojen edetessä tieto tuen tarpeesta tulee usein vastuupettajan huomioiden kautta.

Erityisen tuen suunnitelma voidaan tehdä opiskelijalle, missä vaiheessa opintoja vaan ja tarvittaessa suunnitelma voidaan myös purkaa, jos tuelle ei enää ole tarvetta. Erityisestä tuesta laaditaan erityisen tuen suunnitelma osana HOKS:ia ja tehdään erityisen tuen päätös. Erityisopettaja tekee suunnitelman yhdessä opiskelijan, huoltajan ja vastuupettajan kanssa, ja koordinoiva erityisopettaja antaa päätöksen erityiseen tukeen siirtymisestä. Erityistä tukea antavat erityisopettajat, opettajat, koulunkäynninohjaajat, ammattityöntekijät ja oppimisvalmentajat yksilöllisesti tai ryhmässä. Erityisen tuen resurssi on 35 h/lukuvuosi/erityisen tuen opiskelija ja lisäksi päälle tulee päätoimisten erityisopettajien ja muun ohjaushenkilöstön tarjoama tuki.

Sampopaja

Sampon Imatran ja Lappeenrannan toimipisteissä toimii Sampopaja. Sampopajassa opiskelijat saavat tukea yhteisten tutkinnon osien opintoihin. Sampopajalla voi tehdä opintoihin liittyviä tehtäviä, verkkokursseja tai suorittaa kokeita. Sampopajalla tukea antavat yhteisten tutkinnon osien aineopettajat ja koulunkäynninohjaajat.

Laaja-alaisen erityisopettajan paja

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjauksessa erityisen tuen opiskelija voi saada yksilöllisempää ja laaja-alaisempaa tukea yhteisten tutkinnon osien oppiaineiden opiskeluun. Pajalla tukea antaa laaja-alainen erityisopettaja.

S2-tuki

Ammatillisissa opinnoissa on mahdollista saada tukea myös suomen kielen vahvistamiseen. Tuki voi olla S2-opintoja ryhmässä tai yksilöllisesti myös Sampopajalla ja OPVA-jaksolla voi vahvistaa suomen kielen osaamista.

Preikkispaja

Preikkispajalla opiskelija saa vahvaa yksilöllistä tukea, kun opinnot eivät etene suunnitelman mukaisesti ja tarvitaan kokonaisvaltaisempaa tukea esim. elämänhallinnallisiin haasteisiin, oppimisvaikeuksiin, kielellisiin haasteisiin tai opiskelijalla havaitaan selkeitä opiskelunvalmiudellisia puutteita. Pajalla tukea antavat OPVA-opettaja ja oppimisvalmentaja yhteistyössä alojen erityisopettajien kanssa. Pajalle ohjaututaan aina alan erityisopettajan tai opinto-ohjaajan kautta. Pajajakson pituus on vähintään kuusi viikkoa.

Pajajakson aikana voi suorittaa myös opiskelunvalmiuksia (OPVA) tukevia opintoja. OPVA-opintojen aikana opiskelija saa tukea tutkintokoulutuksessa vaadittavien opiskelutaitojen, kuten kielellisten, matemaattisten, digitaalisten tai tietoteknisten valmiuksien vahvistamiseen, sekä opiskelutekniikkaan liittyvien taitojen harjaannuttamiseen ja vahvistamiseen.

10.5 Ohjauksen ja tuen henkilöstön ydintehtävät ja opiskeluhuollon vastuut

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta, joka mahdollistaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisen. Ohjausta on oikeus saada eri oppimisympäristöissä ja henkilökohtaisesti.

Koulutuspäällikkö (ohjauspalvelut)

- vastaa opiskeluhuollon ja opiskelun tuen kokonaisuudesta
- on Sampon edustaja maakunnallisissa opiskeluhuollon ohjausryhmissä
- toimii Sampon opiskeluhoitoryhmän puheenjohtajana

- tiedottaa opiskeluhuollon asioista

Opintohallinnon asiantuntija

- vastaa opiskeluhuollon rekistereiden ylläpidosta
- vastaa opintohallinnon järjestelmien ja niihin liittyvien asiakirjojen ylläpidosta ja kehittämisestä

Koordinoiva erityisopettaja

- opiskelijoiden erityisen tuen ja ohjauksen koordinointi, konsultointi ja kehittäminen
- ohjaa ja tukee henkilöstöä erityisen tuen ja opiskeluhuollon asioissa
- allekirjoittaa erityisen tuen asiakirjat (erityisen tuen päätökset, mukautus- ja poikkeamispäätökset)
- laatii ja päivittää erityiseen tukeen liittyviä suunnitelmia, ohjeita ja dokumentteja
- osallistuu yhteistyöryhmiin ja verkostotyöhön
- toimii Sampon opiskeluhoitoryhmän sihteerinä

Vastuuopettaja

- on kokonaisvastuussa omasta ryhmästään
- suunnittelee ja toteuttaa ryhmäytymistä oman ryhmänsä kanssa
- ohjaa, tukee ja motivoi opiskelussa
- vastaa HOKSin laatisesta ja päivittämisestä sekä osaamisen tunnustamisen käynnistämisestä
- seuraa ryhmänsä opintojen etenemistä ja poissaoloja/läsnäoloa ja tarvittaessa ottaa yhteyttä huoltajiin, opinto-ohjaajaan ja/tai erityisopettajaan
- ohjaa opiskelijaa yksilöllisissä opintopoluissa
- keskustelee opiskelijan kanssa silloin, kun herää huoli opintojen edistymisestä, poissaoloista, hyvinvoinnista tai käyttäytymisestä
- on yhteydessä alaikäisen opiskelijan huoltajiin varhaisessa vaiheessa
- ohjaa tarvittaessa opiskeluhuollon piiriin tai kurinpidollisiin toimenpiteisiin
- tekee Wilmaan ohjausmerkinnät (esim. yhteydenotot opiskelijaan ja huoltajiin, pedagogiset toimenpiteet, tieto ohjauksesta jatkotoimenpiteisiin)
- osallistuu koulutusalojen seurantalavereihin
- tekee opiskeluhoitotyötä yhteistyössä ohjaushenkilöiden ja verkoston kanssa
- kutsuu tapauskohtaisesti huolen havaitessaan opiskelijan asioita käsittelevän monialaisen asiantuntijaryhmän koolle ja kirjaa opiskeluhoitokertomuksen
- kerää opiskelijapalautteet
- tekee yhteistyötä opiskelijoiden eri rahoitustahojen kanssa (TE-palvelut, oppisopimuspalvelut, vakuutusyhtiöt)
- vastuuopettajan oppaasta löytyy tarkempaa tietoa vastuuopettajan roolista ja tehtävistä

Opinto-ohjaaja vastuualueillaan

- ohjaa, tukee ja motivoi opiskelussa ja ammattiin valmistumisessa
- tiedottaa ohjauspalveluista aloittavissa ryhmissä
- antaa opinto-ohjausta henkilökohtaisesti ja eri oppimisympäristöissä
- on tukena osaamisen tunnustamisessa tarvittaessa
- suunnittelee yhteistyössä opettajien ja opiskelijoiden kanssa yksilöllisiä opintopolkuja
- tekee tiimiyhteistyötä vastuuopettajan ja erityisopettajan kanssa
- tekee yhteistyötä opetushenkilöiden, muiden ohjaushenkilöiden ja alaikäisten opiskelijoiden huoltajien kanssa opintojen, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tukemiseksi

- tekee opiskeluhoitotyötä yhteistyössä opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä verkoston kanssa
- osallistuu koulutusalojen seurantalavereihin opinto-ohjauksen asiantuntijana
- kutsuu tapauskohtaisesti huolen havaitessaan opiskelijan asioita käsittelevän monialaisen asiantuntijaryhmän koolle ja kirjaa opiskeluhoitokertomuksen
- ohjaa jatko-opintoihin ja työllistymiseen
- osallistuu koulutusten markkinointiin sovitusti
- kehittää ohjauksen käytäntöjä

Kaksoistutkinnon opinto-ohjaaja

- perehdyttää ja ohjaa kaksoistutkinnon opiskelijoita lukio-opinnoissa
- seuraa HOKSin toteutumista ja opintojen edistymistä yhteistyössä vastuuopettajan ja perustutkinnon opinto-ohjaajan kanssa
- yhteyshenkilö lukion ja ammattiopiston välillä
- tekee osaamisen tunnustamisen lukio-opinnoista opintojen päättövaiheessa

Uraopinto-ohjaaja

- vastaa peruskoulu yhteistyöstä (ammatinvalinnanohjaus, sovitut markkinointitapahtumat Sampossa ja peruskouluissa, yhteistyöpalaverit)
- antaa uraohjausta ja hakuneuvontaa jatkuvan haun kautta tuleville
- tekee työelämä- ja verkostoyhteistyötä sekä samalla edistää opiskelijoiden työllistymistä
- kehittää uraohjausta ja koulutusten markkinointia

Erityisopettaja vastuualueillaan

- tukee erityisopiskelijaa ammattiin valmistumisessa
- tunnistaa erityisen tuen tarpeen vastuuopettajan kanssa
- vastaa erityisen tuen prosessista (yhteydenotto huoltajiin, asiakirjojen laadinta, tukitoimien suunnittelu, seuranta ja päivitys)
- antaa erityistä tukea joustavasti yhteistyössä opettajien kanssa erilaisissa oppimisympäristöissä
- on opetus- ja ohjaushenkilöiden tukena erityisen tuen asioissa
- tekee tiimiyhteistyötä vastuuopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa
- osallistuu koulutusalojen seurantalavereihin erityisen tuen asiantuntijana
- osallistuu opiskeluhoitotyöhön
- kutsuu tapauskohtaisesti huolen havaitessaan erityisen tuen opiskelijan asioita käsittelevän yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän koolle ja kirjaa opiskeluhoitokertomuksen
- kehittää erityisen tuen käytäntöjä

Laaja-alainen erityisopettaja

- erityistä tukea tarvitsevien tuen tarpeen tunnistaminen yhdessä alan erityisopettajien, vastuuopettajien ja yto-opettajien kanssa
- monipuolinen yhteistyö ja konsultointi eri toimijoiden kanssa (yto-opettaja, vastuuopettaja, erityisopettaja, koulunkäynninohjaaja, oppimisvalmentaja, tarvittaessa huoltaja)
- HOKSin mukaisesti erityisen tuen opiskelijoiden ohjauksesta ja osaamisen kehittymisestä vastaaminen yto-aineissa yhdessä yto-opettajien kanssa
- T1-osaamistaitotason avaaminen opiskelijalle
- erityisen tuen opiskelijoiden ohjaaminen ja opiskelunvalmiuksien tukeminen
-samanaikaisopetus luokkatilanteissa opettajan tukena
-pienryhmäopetus ja Sampopajaohjaus
-yksilöohjaus

- laaja-alaisen erityisopetuksen käytäntöjen kehittäminen Sampossa
- yto-opettajien sekä erityisopettajien palavereihin osallistuminen erityisen tuen asiantuntijana

Opva-opettaja

- suunnittelee ja organisoii OPVA-opetusta sekä opettaa OPVA-jaksoilla sekä Preikkispajalla

S2-opettaja

- organisoii kielikokeita ja osallistuu niiden pitämiseen ja arviointiin
- opettaa ja ohjaa S2-opiskelijaa opinnoissaan
- tukee muita opettajia kielitietoisessa opetuksessa ja muissa S2-asioissa

Oppimisvalmentaja

- antaa yksilö- ja pienryhmäohjausta Preikkispajalla
- ohjaa erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita
- tukee opiskelijaa kokonaisvaltaisesti elämänhallintaan ja opiskelunvalmiuksiin liittyvissä haasteissa

Koulutuspäällikkö

- kutsuu koolle seurantalaverit
- kutsuu tarvittaessa opiskelijan kuultavaksi
- vastaa kurinpidollisista toimenpiteistä
- vastaa opiskelijoiden hoitoonohjauksopimusten tekemisestä
- tekee päätöksen opiskelijaksi ottamisesta ja opiskelijan erottamisesta
- vastaa koulutusalan toiminnan kokonaisuudesta
- seuraa, että opiskelijoita tuetaan varhaisessa vaiheessa

Oppilaitospastori

- tukee opiskelijoiden ja henkilökunnan henkistä ja hengellistä hyvinvointia
- osallistuu kriisityöhön
- kehittää ja vahvistaa oppilaitoksen opiskelijoiden ja henkilöstön yhteisöllisyyttä
- osallistuu Sampon hyvinvointityöryhmän, yhteisöllisyystyöryhmän ja yhdenvertaisuustyöryhmän työskentelyyn

Liikunnanohjaaja

- antaa liikunnanohjausta ja liikuntaneuvontaa
- toteuttaa taukoliikuntaa, liikuntakerhoja ja erilaisia liikuntatapahtumia
- Sampon hyvinvointityöryhmän ja yhteisöllisyystyöryhmän jäsen

Koulunkäynninohjaaja

- antaa pienryhmäohjausta
- toimii rinnakkaisohjaajana yhteisten aineiden luokkatilanteissa opettajan työparina
- opastaa koulutukseen ja oppilaitokseen tutustujia
- osallistuu ryhmäytymispäiviin
- ohjaa erityistä tukea tarvitsevia

Ammattihenkilö

- tekee tiivistä yhteistyötä opetushenkilöstön kanssa

- antaa pienryhmäohjausta
- toimii rinnakkaisohjaajana työtunneilla opettajan työparina
- opastaa koulutukseen ja oppilaitokseen tutustujia
- osallistuu ryhmäytymispäiviin
- ohjaa erityistä tukea tarvitsevia

Työvalmentaja kotokoulutuksessa

- tukee opiskelijoita opintojen etenemisessä, työelämään tai jatko-opintoihin sijoittumisessa ja työllistymisessä eri oppimisympäristöissä

Koulutussihteeri

- opastaa opintotuki- ja matkatukiasioissa
- valmistelee todistukset
- tekee opiskelijakohtaiset opintohallinnon kirjaamiset

Asuntolanohjaaja

- antaa yksilöohjausta asumiseen, opiskeluun, elämänhallintaan ja arkeen liittyvissä asioissa
- toimii yhteistyössä opetushenkilöstön kanssa
- pitää tarvittaessa yhteyttä alaikäisten opiskelijoiden huoltajiin

Opiskelijakunnan ohjaaja

- ohjaa ja tukee opiskelijakunnan toimintaa
- kutsuu ryhmäedustajat koolle

Tutorohjaaja

- tiedottaa tutortoiminnasta
- rekrytoi uudet tutorit
- organisoii tutorit erilaisiin tapahtumiin
- ohjaa, kouluttaa ja arvioi tutoreita
- osallistuu toimipisteen yhteisölliseen työhön

Tutor

- osallistuu uusien opiskelijoiden ryhmäytymisiin
- esittelee omaa alaansa, osastoaan ja oppilaitosta sekä ammatillista koulutusta peruskoululaisille, huoltajille ja muille sidosryhmille erilaisissa tapahtumissa
- opastaa vierailevia ryhmiä oppilaitoksessa
- toimii vertaistukena uusille opiskelijoille
- osallistuu tutorkoulutuksiin, toiminnan suunnitteluun ja tutortapaamisiin

11 Ohjausta ja opiskelijahuoltoa sääteleviä lakeja ja ohjeistuksia

Lait ja asetukset:

- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
- Asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017)
- Oppivelvollisuuslaki (1214/2020)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (1215/2020)
- Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta (1218/2020)
- Lastensuojelulaki (417/2007)

- Nuorisolaki (1285/2016)
- Terveysthuoltolaki 1326/2010
- Tupakkalaki (649/2016)
- Suomen perustuslaki (731/1999)
- Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- Opintotukilaki (65/1994)
- Opiskeluhoollon järjestäminen 2023, Kuntaliitto
- Sora-laki

Sampon ohjeistus:

- Sampon järjestyssäännöt (28.6.2022, 48 §)
- Päihdeohjelma (9.6.2020, 102 §)
- Vastuupettajan opas
- Opiskelijan opintojen tukeminen ja poissaolo-ohjeistus
- Opintojen keskeyttämisen, eroamisen ja erottamisen periaatteet Sampossa